

Zbornik sudske prakse

PRESUDA SUDA (deseto vijeće)

3. ožujka 2021.*

„Zahtjev za prethodnu odluku – Direktiva 2008/118/EZ – Opći aranžman za trošarine – Članak 1. stavak 2. – Drugi neizravni porezi na trošarsku robu – Direktiva 2009/28/EZ – Promicanje uporabe energije iz obnovljivih izvora – Članak 1. i članak 3. stavci 1. i 2. te stavak 3. točka (a), pri čemu je potonja u vezi s člankom 2. točkom (k) – Direktiva 2009/72/EZ – Zajednička pravila za unutarnje tržište električne energije – Porez na vrijednost proizvodnje električne energije – Narav i struktura poreza – Porez koji se na isti način primjenjuje na električnu energiju proizvedenu iz obnovljivih izvora i onu proizvedenu iz neobnovljivih izvora”

U predmetu C-220/19,

povodom zahtjeva za prethodnu odluku na temelju članka 267. UFEU-a, koji je uputio Tribunal Superior de Justicia de la Comunidad Valenciana (Visoki sud Zajednice Valencije, Španjolska), odlukom od 22. veljače 2019., koju je Sud zaprimio 11. ožujka 2019., u postupku

Promociones Oliva Park SL

protiv

Tribunal Económico Administrativo Regional (TEAR) de la Comunidad Valenciana,

SUD (deseto vijeće),

u sastavu: M. Ilešić, predsjednik vijeća, C. Lycourgos i I. Jarukaitis (izvjestitelj), suci,

nezavisni odvjetnik: E. Tanchev,

tajnik: A. Calot Escobar,

uzimajući u obzir pisani postupak,

uzimajući u obzir očitovanja koja su podnijeli:

- za Promociones Oliva Park SL, J. Terrón Díaz i S. J. Llopis Nadal, *abogados*,
- za španjolsku vladu, A. Rubio González, a zatim S. Centeno Huerta, u svojstvu agenata,
- za Europsku komisiju, A. Armenia, O. Beynet i P. Arenas, u svojstvu agenata,

odlučivši, nakon što je saslušao nezavisnog odvjetnika, da u predmetu odluči bez mišljenja,

donosi sljedeću

* Jezik postupka: španjolski

Presudu

- 1 Zahtjev za prethodnu odluku odnosi se na tumačenje članka 1. stavka 2. Direktive Vijeća 2008/118/EZ od 16. prosinca 2008. o općim aranžmanima za trošarine i o stavljanju izvan snage Direktive 92/12/EEZ (SL 2009., L 9, str. 12.) (SL, posebno izdanje na hrvatskom jeziku, poglavlje 9., svezak 2., str. 174.), članka 1., članka 2. točke (k) i članka 3. stavaka 1. i 2. te stavka 3. točke (a) Direktive 2009/28/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 23. travnja 2009. o promicanju uporabe energije iz obnovljivih izvora te o izmjeni i kasnijem stavljanju izvan snage direktiva 2001/77/EZ i 2003/30/EZ (SL 2009., L 140, str. 16.) (SL, posebno izdanje na hrvatskom jeziku, poglavlje 15., svezak 11., str. 39.) i članaka 32. do 34. Direktive 2009/72/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 13. srpnja 2009. o zajedničkim pravilima za unutarnje tržište električne energije i stavljanju izvan snage Direktive 2003/54/EZ (SL 2009., L 211, str. 55.) (SL, posebno izdanje na hrvatskom jeziku, poglavlje 12., svezak 4., str. 29.).
- 2 Zahtjev je upućen u okviru spora između društva Promociones Oliva Park SL (u dalnjem tekstu: Oliva Park) i Tribunal Económico Administrativo Regional de la Comunidad Valenciana (Regionalni gospodarski sud Zajednice Valencije, Španjolska; u dalnjem tekstu: TEAR) u vezi s odbijanjem zahtjeva za ispravak prijenosa poreza na vrijednost proizvodnje električne energije (u dalnjem tekstu: IVPEE) za razdoblje od 2013. do 2016.

Pravni okvir

Pravo Unije

Direktiva 2008/118

- 3 Članak 1. Direktive 2008/118 određuje:

„1. Ovom se Direktivom utvrđuju opća pravila u odnosu na trošarine, koje se ubiru neposredno ili posredno na potrošnju sljedećih roba (dalje u tekstu ‚trošarinska roba‘):

- (a) energeti i električna energija, obuhvaćeni Direktivom [Vijeća] 2003/96/EZ [od 27. listopada 2003. o restrukturiranju sustava Zajednice za oporezivanje enerengeta i električne energije (SL 2003., L 283, str. 51.) (SL, posebno izdanje na hrvatskom jeziku, poglavlje 9., svezak 2., str. 75.);

[...]

2. Države članice mogu ubirati druge neizravne poreze na trošarinsku robu za posebne namjene, ako su ti porezi sukladni poreznim pravilima [Unije] koja se primjenjuju na trošarinu ili porez na dodanu vrijednost, vezano uz utvrđivanje porezne osnovice, izračunavanje poreza, nastanak obveze obračuna i nadzor poreza koji su u pitanju, ali ne uključuju odredbe o oslobođenjima.

[...]"

Direktiva 2009/28

- 4 U skladu s člankom 1. Direktive 2009/28, naslovljenim „Predmet i područje primjene“:

„Ovom Direktivom utvrđuje se zajednički okvir za promicanje energije iz obnovljivih izvora. Direktiva postavlja obvezne nacionalne ciljeve za ukupan udio energije iz obnovljivih izvora u konačnoj bruto potrošnji energije i za udio energije iz obnovljivih izvora u prometu. [...]“

5 Članak 2. drugi stavak točka (k) te direktive, naslovjen „Definicije”, definira da pojam „program potpore” znači „svaki instrument, program ili mehanizam koji primjenjuje država članica ili skupina država članica koji potiče uporabu energije iz obnovljivih izvora smanjenjem troškova te energije, povećanjem cijene po kojoj se može prodati ili povećanjem količine nabavljene energije na temelju obveze koja se odnosi na obnovljivu energiju ili na drugi način. To uključuje, ali se ne ograničuje na, investicijsku pomoć, oslobođanje od poreza ili njegovo smanjenje, povrat poreza, programe potpore koji obvezuju na uporabu obnovljive energije uključujući programe koji primjenjuju zelene certifikate i neposredne programe zaštite cijena uključujući tarife za opskrbu energijom i plaćanje premija”.

6 Članak 3. navedene direktive, naslovjen „Obvezni nacionalni opći ciljevi i mјere za uporabu energije iz obnovljivih izvora”, predviđa:

„1. Svaka država članica osigurava da je udio energije iz obnovljivih izvora, izračunan u skladu s člancima od 5. do 11., u konačnoj bruto potrošnji energije u 2020. barem jednak njezinom nacionalnom općem cilju za udio energije iz obnovljivih izvora te godine, kako je naveden u trećemu stupcu tablice u Prilogu I. dijelu A. [...]”

2. Države članice uvode učinkovite mјere kako bi osigurale da udio energije iz obnovljivih izvora bude jednak udjelu navedenom u okvirnim smjernicama iz Priloga I. dijela B ili da ga premaši.

3. Kako bi se ostvarili ciljevi utvrđeni u stvcima 1. i 2. ovog članka države članice mogu, *inter alia*, primijeniti sljedeće mјere:

(a) programe potpore;

[...]"

Direktiva 2009/72

7 U članku 1. Direktive 2009/72, naslovjenom „Predmet i područje primjene”, predviđa se:

„Ovom se Direktivom uspostavljaju zajednička pravila za proizvodnju, prijenos, distribuciju i opskrbu električne energije, zajedno s odredbama o zaštiti potrošača, radi poboljšavanja i integriranja konkurentnih tržišta električne energije u [Europskoj uniji]. Njome se utvrđuju pravila koja se odnose na organizaciju i funkciranje elektroenergetskog sektora, otvoreni pristup tržištu, kriterije i postupke primjenjive na pozive na dostavu ponuda te izdavanje odobrenja i rad sustava. [...]”

8 Člancima 32. do 34. Direktive 2009/72, koji se nalaze u njezinu poglavljju VIII., naslovjenom „Organizacija pristupa sustavu”, uređuju se načini tog pristupa.

9 Članak 32. te direktive, naslovjen „Pristup treće strane”, u stavku 1. predviđa da države članice osiguravaju uspostavu sustava pristupa treće strane prijenosnom i distribucijskom sustavu električne energije koji se mora primjenjivati objektivno i bez diskriminacije korisnika sustava.

10 Članak 33. navedene direktive, naslovjen „Otvaranje tržišta i uzajamnost”, odnosi se na otvaranje tržišta električne energije i uzajamnost, a članak 34. iste direktive, naslovjen „Izravni vodovi”, odnosi se na mјere kojima se svim proizvođačima električne energije, opskrbljivačima električnom energijom, dobavljačima električne energije i povlaštenim kupcima s poslovnim nastanom na državnom području dotične države članice osigurava pristup izravnim vodovima.

Španjolsko pravo

11 Preambula Leya 15/2012 de medidas fiscales para la sostenibilidad energética (Zakon 15/2012 o poreznim mjerama za energetsku održivost), od 27. prosinca 2012. (BOE br. 312 od 28. prosinca 2012., str. 88081.), određuje:

„1. Cilj ovog zakona je prilagoditi naš porezni sustav učinkovitijem i s aspekta okoliša prihvatljivijem korištenju energije i održivom razvoju [...].

[...]

Osnovu ovog zakona čini članak 45. Ustava [...]. Stoga je jedan od glavnih ciljeva ove porezne reforme internalizirati okolišne troškove koji proizlaze iz proizvodnje električne energije [...]. Ovaj zakon mora potaknuti poboljšanje naših razina energetske učinkovitosti i istodobno osigurati bolje upravljanje prirodnim resursima te podržati novi model održivog razvoja, kako iz gospodarske i socijalne perspektive tako i iz perspektive zaštite okoliša.

[...]

S tim ciljem, ovaj zakon regulira tri nova poreza: [IVPEE] [...]

II. U tom smislu i s ciljem promicanja proračunske ravnoteže, glava I. ovog zakona uvodi porez na vrijednost proizvodnje električne energije, izravne i stvarne, koji se odnosi na obavljanje djelatnosti proizvodnje električne energije i uvođenja električne energije u španjolsku električnu mrežu.

Taj porez tereti gospodarski kapacitet proizvođača električne energije čija su postrojenja, s jedne strane, uzrok velikih ulaganja u mreže prijenosa i distribucije električne energije kako bi mogli iscrpiti električnu energiju koju potonjima isporučuju i, s druge strane, dovode sama po sebi ili zbog samog postojanja i razvoja tih sustava do nedvojbenih učinaka na okoliš, uz istodobno stvaranje značajnih troškova koji su potrebni za održavanje jamstva opskrbe. Porez se primjenjuje na proizvodnju svih postrojenja za proizvodnju električne energije.”

12 Članak 1. tog zakona predviđa:

„[IVPEE] je izravan i stvaran doprinos koji tereti obavljanje djelatnosti proizvodnje i uvođenja električne energije (neto proizvodnja energije) u elektroenergetsku mrežu putem svakog postrojenja iz članka 4. ovog zakona.”

13 Članak 2. navedenog zakona, koji se odnosi na teritorijalno područje primjene IVPEE-a, određuje da se taj porez primjenjuje na cijelom španjolskom državnom području.

14 Članak 4. stavci 1. i 2. Zakona 15/2012 oporezivi događaj IVPEE-a definira na sljedeći način:

„1. Oporezivi događaj čini proizvodnja i uvođenje električne energije, koja se mjeri u neto proizvedenoj električnoj energiji, u elektroenergetski sustav, uključujući elektroenergetski sustav na poluotoku i na otočnom području i području koje se nalazi izvan poluotoka, u bilo kojem postrojenju na koje se odnosi glava IV. Leya 54/1997 del Sector Eléctrico [(Zakon 54/1997 o sektoru električne energije), od 27. studenoga 1997. (BOE br. 285 od 28. studenoga 1997., str. 35097.)].”

2. Neto proizvodnja u smislu ovog zakona odgovara energiji izmjerenoj na terminalima alternatora od koje se oduzima pomoćna potrošnja za proizvodnju električne energije i gubici nastali do točke priključivanja na mrežu.”

15 U skladu s člankom 5. Zakona 15/2012:

„Porezni obveznici su fizičke ili pravne osobe te subjekti na koje se odnosi članak 35. stavak 4. Leya 58/2003. General Tributaria [(Zakon 58/2003 o općem poreznom zakoniku) od 17. prosinca 2003. (BOE br. 302, od 18. prosinca 2003., str. 44987.)] i koji obavljaju djelatnosti navedene u članku 4.”

16 Članak 6. Zakona 15/2012 propisuje:

„1. Porezna osnovica sastoji se od ukupnog iznosa koji treba naplatiti poreznom obvezniku za proizvodnju i uvođenje električne energije (neto proizvedena električna energija) u elektroenergetski sustav za svako postrojenje za odgovarajuće porezno razdoblje.

U tu svrhu, za izračun ukupnog iznosa uzimaju se u obzir naknade predviđene u svim imovinskim režimima koji proizlaze iz odredbi [Zakona 54/1997] za odgovarajuće porezno razdoblje kao i naknade predviđene u posebnom imovinskom režimu u slučaju djelatnosti proizvodnje i uvođenja električne energije u elektroenergetski sustav na otočnom području i području koje se nalazi izvan poluotoka.”

17 U skladu s člankom 8. Zakona 15/2012, IVPEE-ova porezna stopa iznosi 7 %.

18 Članak 10. tog zakona predviđa:

„1. Porezni obveznici obvezni su provesti prijenos porezne obveze i platiti njezin iznos tijekom studenoga nakon mjeseca u kojem nastaje obveza obračuna [...]

2. Između 1. i 20. svibnja, rujna, studenoga i veljače sljedeće godine porezni obveznici koji ostvaruju oporezivu činjenicu moraju izvršiti djelomično plaćanje koje odgovara razdoblju od tri, šest, devet ili dvanaest mjeseci svake kalendarske godine [...]

3. Djelomična plaćanja izračunavaju se na temelju vrijednosti neto proizvodnje električne energije ostvarene od početka poreznog razdoblja do kraja razdoblja od tri, šest, devet ili dvanaest mjeseci iz prethodnog stavka, primjenjujući poreznu stopu iz članka 8. ovog zakona [...]

U tu se svrhu vrijednost proizvodnje smatra ukupnim iznosom koji porezni obveznik treba prikupiti za proizvodnju i uvođenje električne energije (neto proizvodnja energije) u elektroenergetsku mrežu za svako postrojenje tijekom odgovarajućeg razdoblja.

[...]"

19 Druga dodatna odredba tog zakona predviđa:

„Svake godine Zakonom o općem državnom proračunu predviđa se da se troškovi elektroenergetske mreže iz članka 13. [Zakona 54/1997] financiraju iznosom koji odgovara zbroju sljedećih elemenata:

(a) procijenjenoga godišnjeg prihoda u iznosu dobivenom na temelju nameta i naknada u skladu s ovim zakonom;

[...]"

20 U svojem odgovoru na zahtjev za pojašnjenje koji je Sud uputio sudu koji je uputio zahtjev, u skladu s člankom 101. Poslovnika Suda, sud koji je uputio zahtjev naveo je, kad je riječ o naknadi za djelatnost proizvodnje električne energije koja je porezna osnovica IVPEE-a na temelju članka 6. Zakona 15/2012, da je ta naknada prvotno bila uređena člankom 16. Zakona 54/1997, koji je djelomično izmijenjen Real Decreto-leyem 9/2013 por el que se adoptan medidas urgentes para garantizar la estabilidad financiera del sistema eléctrico (Kraljevska uredba sa zakonskom snagom 9/2013 o hitnim mjerama za jamstvo

financijske stabilnosti elektroenergetskog sustava), od 12. srpnja 2013. (BOE br. 167, od 13. srpnja 2013., str. 52106.), i da je taj zakon zamijenjen Leyem 24/2013 del Sector Eléctrico (Zakon 24/2013 o sektoru električne energije), od 26. prosinca 2013. (BOE br. 310, od 27. prosinca 2013., str. 105198.), koji je stupio na snagu 28. prosinca 2013.

- 21 Sud koji je uputio zahtjev pojasnio je u tom odgovoru da, prema prvoj prijelaznoj odredbi, stavku 1. Zakona 24/2013, tako dugo dok se ne donesu provedbena pravila za provedbu nekih njegovih odredbi, nastavljaju se primjenjivati odgovarajuće odredbe Zakona 54/1997. Prema tome, što se tiče razdoblja od 2013. do 2016., propisi kojima se uređuje naknada za djelatnost proizvodnje električne energije u smislu Zakona 15/2012 bili su, što se tiče svih točaka za koje su potrebna provedbena pravila i za koje ta pravila nisu bila donesena prije isteka tih godina, oni koji proizlaze iz Zakona 54/1997. U tom pogledu, iz odgovora zainteresiranih osoba koje sudjeluju u ovom postupku na pitanja koja je postavio Sud proizlazi da su sastavni dijelovi te naknade predviđeni zakonima 15/2012 i 54/1997 u biti jednaki.

- 22 U skladu s člankom 14. stavnica 5. do 7. Zakona 24/2013:

„5. Naknada za proizvodnu djelatnost mora sadržavati sljedeće elemente:

- (a) električnu energiju o kojoj se pregovaralo na dnevnom i unutardnevnom tržištu. Električna energija koja je dogovorena na dnevnom tržištu i na unutardnevnim dražbama dobiva se na temelju uravnotežene cijene između ponude i potražnje električne energije na tim tržištima, ostvarene zahvaljujući uspostavljenim mehanizmima.

Električna energija o kojoj se pregovara na dvostranim, fizičkim ili terminskim tržištima naknađuje se na temelju cijene operacija koje su konačno zaključene na predmetnim tržištima. Taj se element naknade utvrđuje uzimajući u obzir pretrpljene gubitke na mreži kao i troškove nastale poremećajima normalnog funkciranja sustava javne nabave;

- (b) usluge prilagodbe, uključujući nefrekventne usluge i usluge uravnoteženja sustava, potrebne kako bi se osigurala odgovarajuća opskrba potrošača;

[...]

- (c) prema potrebi, naknadu na temelju mehanizma kapaciteta [...]

- (d) prema potrebi, dodatnu naknadu iz stavka 6. za djelatnost proizvodnje električne energije u električnim mrežama područja koja se nalaze izvan poluotoka;

- (e) prema potrebi, posebnu naknadu iz stavka 7. za proizvodnju električne energije iz obnovljivih izvora, kogeneracije visoke učinkovitosti i ostataka.

6. Vlada može odrediti dodatan element naknade za pokriće razlike između troškova ulaganja i korištenja djelatnosti proizvodnje električne energije u elektroenergetskim sustavima područja koja se nalaze izvan poluotoka i prihoda od te proizvodne aktivnosti [...]

7. Iznimno, vlada može uspostaviti poseban sustav naknade za poticanje proizvodnje iz obnovljivih izvora energije, kogeneracije visoke učinkovitosti i ostataka ako postoji obveza postizanja energetskih ciljeva direktiva ili drugih odredbi prava Europske unije ili kada uvođenje takvog sustava prepostavlja smanjenje energetskih troškova i vanjske energetske ovisnosti [...]

[...]"

Glavni postupak i prethodna pitanja

- 23 Oliva Park podnijela je Oficini Gestora de Impuestos Especiales de Valencia (Ured za upravljanje trošarinama u Valenciji, Španjolska) zahtjev za ispravak IVPEE-ovih prijenosa poreza za razdoblje od 2013. do 2016. kao i zahtjev za povrat iznosa od 12 609,58 eura.
- 24 Budući da ti zahtjevi nisu prihvaćeni, društvo Oliva Park podnijelo je žalbu TEAR-u, koja je odbijena odlukom od 28. rujna 2017.
- 25 Društvo Oliva Park protiv potonje odluke podnijelo je tužbu Tribunalu Superior de Justicia de la Comunidad Valenciana (Visoki sud Zajednice Valencije, Španjolska).
- 26 U prilog svojoj tužbi društvo Oliva Park tvrdi, među ostalim, da je IVPEE protivan pravu Unije, osobito direktivama 2008/118, 2009/28 i 2009/72.
- 27 Konkretnije, što se tiče navodne suprotnosti IVPEE-a Direktivi 2008/118, društvo Oliva Park ističe da je taj porez, koji se dodaje drugim porezima na istu robu ili uslugu, zapravo neizravan porez koji se naplaćuje na proizvodnju električne energije iz obnovljivih izvora, što dovodi do toga da se ona stavlja u nepovoljniji položaj u odnosu na proizvodnju energije iz neobnovljivih izvora, bez razlikovanja s obzirom na intenzitet i onečišćenje okoliša. To društvo također ističe nepostojanje cilja IVPEE-a usmjerенog na ponašanje i povredu slobode tržišta i slobode poduzetništva.
- 28 Sa svoje strane, španjolska vlada osporava tu argumentaciju ističući da je IVPEE izravan doprinos koji zahvaća proizvodnju i uvođenje električne energije u elektroenergetsku mrežu, bez prenošenja na potrošača, s posebnim ciljem zaštite okoliša koji nije povezan s načelom onečišćivač plaća, s obzirom na to da proizvođači obnovljive energije nisu diskriminirani u pogledu mogućnosti povrata IVPEE-ova troška. Stoga se tim porezom ne povređuje pravo Unije.
- 29 Sud koji je uputio zahtjev ističe da ga nekoliko razloga navodi na to da Sudu uputi prethodno pitanje. Naime, iako je IVPEE uređen kao izravan porez, njegova priroda i bitni elementi svojstveni su neizravnom porezu. Isto tako, iako taj porez službeno ima cilj zaštite okoliša, riječ je u biti o porezu bez posebne svrhe radi ostvarivanja prihoda, a ne o porezu na ponašanje. Nапослјетку, osim što je proizvodnja električne energije iz obnovljivih izvora predmet diskriminacije, IVPEE narušava unutarnje tržište električne energije i narušava slobodno tržišno natjecanje.
- 30 Taj sud ističe da, iako je Zakonom 15/2012 IVPEE zamišljen kao izravan porez čiji je cilj, kao što to pojašnjava njegova preambula, „internalizacija okolišnih troškova koji proizlaze iz proizvodnje električne energije”, on ipak smatra da taj opis ne odgovara njegovoj stvarnoj naravi. Naime, kao prvo, tim se porezom uopće ne uzimaju u obzir obilježja svojstvena poreznom obvezniku, izvor proizvodnje električne energije ni intenzitet upotrebe prijenosnih i distribucijskih sustava.
- 31 Kao drugo, za razliku od izravnih poreza, njegova se porezna osnovica ne sastoji od neto prihoda, nego bruto prihoda poreznih obveznika jer se taj porez obračunava na sve gospodarske naknade vezane za djelatnosti proizvodnje i uvođenja električne energije u mrežu.
- 32 Kao treće, dok načelo postupnosti zahtijeva da gospodarski subjekt koji više zagađuje više i plaća, stopa IVPEE-a iznosi 7 % za sve porezne obveznike.
- 33 Kao četvrto, nije predviđeno nijedno izuzeće ili subvencija s obzirom na upotrebu obnovljivih izvora energije za proizvodnju električne energije ili utjecaj djelatnosti poreznih obveznika na okoliš. Time se pogoduje operatorima koji proizvode električnu energiju iz neobnovljivih izvora.

- 34 Kao peto, zaključak prema kojem IVPEE čini neizravan porez potvrđen je činjenicom da je upravljanje naplatom tog poreza na Dependencia de Aduanas e Impuestos Especiales de la Agencia Tributaria (Uprava za carine i trošarine porezne uprave, Španjolska) jer su trošarine po definiciji neizravni porezi.
- 35 Kao šesto, porezno opterećenje koje čini IVPEE snose potrošači putem konačne cijene električne energije. Osim toga, sustav naknade za postrojenja za proizvodnju električne energije iz obnovljivih izvora izričito je uključio taj porez kao trošak rada koji moraju snositi potrošači.
- 36 Prema mišljenju suda koji je uputio zahtjev, iz toga slijedi da IVPEE ima obilježja svojstvena porezu na potrošnju jer njegovi bitni elementi nedvojbeno imaju vezu s potrošnjom. Naime, on tereti električnu energiju proizvedenu i unesenu u elektroenergetsku mrežu kako bi je koristili gospodarski subjekti različiti od proizvođača, pri čemu su pomoćna potrošnja za proizvodnju električne energije i gubitak do mjesta za priključivanje na mrežu izričito isključeni iz njegove porezne osnovice.
- 37 Sud koji je uputio zahtjev također smatra da je IVPEE protivan pravu Unije jer mu nije posebno predviđen cilj. Naime, unatoč navođenju, koje se nalazi u preambuli Zakona 15/2012, prema kojem je cilj tog poreza usklađivanje španjolskog poreznog poretka u svrhu učinkovitijeg korištenja i zaštite okoliša, njegova naplata nema nikakvu svrhu koja bi bila posebna ili usmjerena na ponašanje te nije namijenjen financiranju konkretnih politika zaštite okoliša, nego isključivo ubiranju prihoda. U tom pogledu, svrha je IVPEE-a suočavanje s vrlo visokim troškovima potrebnima za održavanje jamstva opskrbe i, konkretno, plaćanje naknade za djelatnosti proizvodnje, prijenosa, distribucije i stavljanja na tržiste električne energije. Uostalom, Tribunal Supremo (Vrhovni sud, Španjolska) presudio je da nijedan od strukturnih elemenata IVPEE-a ne odražava cilj zaštite okoliša.
- 38 Osim toga, oporezivi događaj tog poreza nema nikakve veze s ciljem zaštite okoliša i ne pravi nikakvu razliku s obzirom na utjecaj tehnologije korištene za proizvodnju električne energije na okoliš.
- 39 Sud koji je uputio zahtjev također izražava sumnje što se tiče spojivosti IVPEE-a s člankom 1. stavkom 2. Direktive 2009/28. Naime, budući da naplata nije proporcionalna troškovima, njezin bi učinak mogao biti obeshrabrvanje proizvodnje energije iz obnovljivih izvora.
- 40 Osim toga, budući da energija uvezena u Španjolsku nije podvrgnuta IVPEE-u, tim se porezom stavlja u povoljniji položaj proizvođače električne energije iz drugih država članica te je stoga uzrok narušavanja tržišnog natjecanja, koje je zabranjeno člankom 107. stavkom 1. UFEU-a. Stvaranje takve protutružne prednosti u korist nenacionalnih proizvođača također utječe na slobodno kretanje robe, slobodu poslovnog nastana i slobodno pružanje usluga, uređene Direktivom 2009/72, kojom se zahtijeva da se pristup trećih osoba mreži o kojem je riječ osigura na objektivan i nediskriminirajući način.
- 41 U tim je okolnostima Tribunal Superior de Justicia de la Comunidad Valenciana (Visoki sud Zajednice Valencije) odlučio prekinuti postupak i uputiti Sudu sljedeća prethodna pitanja:
- „1. Treba li članak 1. stavak 2. Direktive 2008/118/EZ tumačiti na način da mu se protivi formalno izravni porez poput IVPEE-a [porez na vrijednost proizvodnje električne energije] koji je, s obzirom na svoju pravu prirodu, neizravni porez bez posebne namjene, s isključivom svrhom ubiranja poreznih prihoda, a da se pritom njegovoj kvalifikaciji u nacionalnom pravu ne može dati prednost pred tumačenjem prava Unije koje je uređeno vlastitim ciljevima tog pravnog poretka i provodi se s obzirom na objektivna obilježja oporezivanja?
2. Je li osnovna svrha IVPEE-a, unatoč njegovoj kvalifikaciji kao poreza za zaštitu okoliša, u biti ubiranje poreznih prihoda tako da se njime na isti način oporezuju djelatnosti proizvodnje i uključivanja električne energije u elektroenergetski sustav neovisno o njezinu intenzitetu i utjecaju na okoliš, čime se povređuje članak 1., članak 3. stavci 1. i 2. i članak 3. stavak 3. točka (a), u vezi s člankom 2. točkom (k) Direktive 2009/28/EZ?

3. Protivi li se IVPEE načelima slobodnog tržišnog natjecanja i promicanja energije iz obnovljivih izvora, s obzirom na to da se njime jednako porezno tretira energija iz neobnovljivih i obnovljivih izvora, pri čemu se potonji diskriminiraju te se time povređuje program potpore predviđen člankom 2. točkom (k) i povezanim odredbama Direktive 2009/28?
4. Naposljetku, protivi li se IVPEE navedenom načelu slobodnog tržišnog natjecanja i člancima 32., 33. i 34. [...] Direktive 2009/72 jer se njime omogućuje pozitivna diskriminacija stranih proizvođača električne energije na štetu španjolskih proizvođača, čime se narušava unutarnje tržište električne energije i pristup mreži?"

O prethodnim pitanjima

Prvo pitanje

- 42 Svojim prvim pitanjem sud koji je uputio zahtjev u biti pita treba li članak 1. stavak 2. Direktive 2008/118 tumačiti na način da mu se protivi nacionalni propis kojim se predviđa ubiranje poreza koji se odnosi na proizvodnju i uvođenje električne energije u nacionalnu elektroenergetsku mrežu i čija se porezna osnovica sastoji od ukupnog iznosa prihoda poreznog obveznika od obavljanja tih djelatnosti.
- 43 Uvodno valja istaknuti da je IVPEE u preambuli Zakona 15/2012 kvalificiran kao izravan porez koji se primjenjuje na „obavljanje djelatnosti proizvodnje i uvođenja električne energije u elektroenergetsку mrežu”, odnosno „ekonomski kapacitet proizvođača električne energije”. Španjolska vlada u tom pogledu pojašnjava da je taj porez osmišljen kao izravan porez i da se njegov teret ne može prebaciti na krajnjeg potrošača, uzimajući u obzir funkcioniranje španjolskog tržišta električne energije.
- 44 Međutim, sud koji je uputio zahtjev, poput tužitelja u glavnom postupku, smatra da je IVPEE, unatoč toj kvalifikaciji izravnog poreza, s obzirom na svoja obilježja neizravan porez čije se porezno opterećenje prebacuje na krajnjeg potrošača električne energije te je kao takav obuhvaćen člankom 1. stavkom 2. Direktive 2008/118.
- 45 U tom je pogledu zadaća Suda kvalificirati porez, davanje ili pristojbu u odnosu na pravo Unije s obzirom na objektivna obilježja oporezivanja, neovisno o njegovoj kvalifikaciji u nacionalnom pravu (presuda od 18. siječnja 2017., IRCCS – Fondazione Santa Lucia, C-189/15, EU:C:2017:17, t. 29. i navedena sudska praksa).
- 46 Stoga, kako bi se odgovorilo na postavljeno pitanje, valja utvrditi može li se IVPEE smatrati dodatnim neizravnim porezom na trošarinsku robu, u ovom slučaju električnu energiju u smislu članka 1. stavka 2. Direktive 2008/118.
- 47 Na temelju članka 1. stavka 1. te direktive, njome se utvrđuju opća pravila u odnosu na trošarine, koje se ubiru neposredno ili posredno na potrošnju određene trošarinske robe, među koje se ubraja i električna energija, s obzirom na to da je obuhvaćena Direktivom 2003/96. Članak 1. stavak 2. Direktive 2008/118 omogućava državama članicama da ubiru druge neizravne poreze na trošarinsku robu za posebne namjene ako su ti porezi sukladni poreznim pravilima prava Unije koja se primjenjuju na trošarinu ili porez na dodanu vrijednost.
- 48 Kako proizlazi iz sudske prakse Suda, taj članak 1. stavak 2. Direktive 2008/118, čiji je cilj uvažavanje različitosti poreznih tradicija država članica u tom području kao i čestog pribjegavanja neizravnom oporezivanju radi ostvarivanja neproračunskih politika, omogućuje da države članice osim najniže trošarine utvrde i druge neizravne poreze koji imaju specifične svrhe. Pojam „dodatni neizravni porezi“ u smislu te odredbe tako označava neizravne poreze koji se ubiru na potrošnju proizvoda navedenih u

članku 1. stavku 1. te direktive, osim „trošarina” u smislu potonje odredbe, i koji se ubiru u posebne svrhe (vidjeti u tom smislu presudu od 4. lipnja 2015., Kernkraftwerke Lippe-Ems, C-5/14, EU:C:2015:354, t. 58. i 59.).

- 49 Stoga, kako bi se utvrdilo može li IVPEE biti obuhvaćen člankom 1. stavkom 2. Direktive 2008/118, valja provjeriti je li taj porez neizravni porez koji se izravno ili neizravno ubire na potrošnju električne energije iz Direktive 2003/96 (vidjeti po analogiji presudu od 4. lipnja 2015., Kernkraftwerke Lippe-Ems, C-5/14, EU:C:2015:354, t. 60.).
- 50 U ovom slučaju iz spisa kojim Sud raspolaže proizlazi da je oporezivi događaj IVPEE-a proizvodnja i uvođenje električne energije u elektroenergetsku mrežu, odnosno neto proizvodnja energije, koja je definirana, u smislu Zakona 15/2012, kao energija iz koje su izuzete pomoćne potrošnje za proizvodnju električne energije i pretrpljeni gubici do mjesta priključivanja na mrežu.
- 51 Osim toga, nesporno je da se IVPEE ne ubire izravno od potrošača električne energije, nego od gospodarskih subjekata koji je proizvode i unose u mrežu (vidjeti po analogiji presudu od 4. lipnja 2015., Kernkraftwerke Lippe-Ems, C-5/14, EU:C:2015:354, t. 64.).
- 52 Dakako, gospodarski teret poreza može u načelu neizravno snositi krajnji potrošač električne energije ako proizvođač njegov iznos uključi u cijenu svake količine proizvoda puštenog u potrošnju, tako da taj porez bude neutralan za navedenog proizvođača (vidjeti u tom smislu presudu od 4. lipnja 2015., Kernkraftwerke Lippe-Ems, C-5/14, EU:C:2015:354, t. 64.).
- 53 To, međutim, nije slučaj u ovom predmetu.
- 54 Naime, kao prvo, kako navodi sud koji je uputio zahtjev, ne postoji formalni mehanizam prevaljivanja poreza. Međutim, u takvoj situaciji činjenica da primjena IVPEE-a dovodi do povećanja cijene električne energije i slijedom toga do povećanja računa za sve krajnje potrošače nije sama po sebi dovoljna za zaključak da je taj porez u cijelosti prevaljen na potrošače. U suprotnom slučaju, svaki porez koji snose proizvođači električne energije koji čak i najmanje utječe na konačnu cijenu električne energije koju plaćaju potrošači trebalo bi smatrati neizravnim porezom u smislu članka 1. stavka 2. Direktive 2008/118, unatoč nepostojanju izravne i neraskidive veze između takvog poreza i potrošnje električne energije.
- 55 Kao drugo, što se tiče načina izračuna IVPEE-a, valja istaknuti da se porezna osnovica tog poreza sastoji od ukupnog iznosa koji porezni obveznik naplati za proizvodnju i uvođenje električne energije u elektroenergetsku mrežu, na koji se primjenjuje jedinstvena stopa oporezivanja od 7 %.
- 56 Kao što to proizlazi iz spisa kojim raspolaže Sud, izračun tog iznosa uključuje, na temelju članka 6. Zakona 15/2012, naknadu za djelatnost proizvodnje električne energije. U skladu s relevantnim odredbama zakona 54/1997 i 24/2013, ta naknada uključuje električnu energiju o kojoj se pregovaralo na dnevnom i unutardnevnom tržištu, koja se plaća na temelju uravnotežene cijene ponude i potražnje, usluga uravnoteženja koje su potrebne kako bi se osigurala odgovarajuća opskrba potrošača, naknade za mehanizme kapaciteta i dodatne naknade za djelatnosti proizvodnje električne energije na područjima koja se nalaze izvan poluotoka i iz obnovljivih izvora električne energije.
- 57 Sve zainteresirane stranke su u svojim odgovorima na pitanja koja je postavio Sud navele da određeni dijelovi koji čine poreznu osnovicu IVPEE-a, kako su navedeni u prethodnoj točki, ne ovise o količini stvarno proizvedene električne energije i unesene u mrežu. Kao što je to navela španjolska vlada, to je osobito slučaj s uslugama uravnoteženja, u okviru kojih se plaća raspoloživost određenog proizvodnog kapaciteta kao i mehanizma kapaciteta, u okviru kojih je iznos naknade dotičnih proizvođača određen u određenom iznosu eura po megavatu te se temelji na stavljanju na raspolaganje određenog proizvodnog kapaciteta kao i na veličini i proizvodnom kapacitetu tvornice. Prema mišljenju te vlade, to vrijedi i za posebne naknade za proizvodnju električne energije iz obnovljivih izvora, kogeneraciju

visoke učinkovitosti i ostataka kao i za proizvodnju električne energije na područjima koja se nalaze izvan poluotoka za koje je predviđeno dodatno plaćanje u odnosu na prihode na tržištu električne energije dotičnih proizvođača.

- 58 Iz prethodnih razmatranja proizlazi da se IVPEE izračunava samo prema svojstvu proizvođača električne energije, na temelju prihoda poreznih obveznika koji su djelomično fiksni i stoga neovisno o količini stvarno proizvedene električne energije koja je unesena u elektroenergetsku mrežu. Stoga se ne može utvrditi da postoji izravna i neraskidiva veza između tog poreza i potrošnje električne energije.
- 59 Slijedom toga, budući da IVPEE nije neizravan porez koji se izravno ili neizravno odnosi na potrošnju električne energije obuhvaćene Direktivom 2003/96, on ne može biti obuhvaćen člankom 1. stavkom 2. Direktive 2008/118 (vidjeti po analogiji presudu od 4. lipnja 2015., Kernkraftwerke Lippe-Ems, C-5/14, EU:C:2015:354, t. 66.)
- 60 S obzirom na prethodno navedeno, na prvo pitanje valja odgovoriti tako da članak 1. stavak 2. Direktive 2008/118 treba tumačiti na način da mu se ne protivi nacionalni propis kojim se predviđa ubiranje poreza koji se odnosi na proizvodnju električne energije i njezino uvođenje u nacionalnu elektroenergetsku mrežu i čija se porezna osnovica sastoji od ukupnog iznosa prihoda poreznog obveznika od obavljanja tih djelatnosti, bez uzimanja u obzir količine električne energije koja je stvarno proizvedena i uvedena u tu mrežu.

Drugo i treće pitanje

- 61 Svojim drugim i trećim pitanjem, koja valja ispitati zajedno, sud koji je uputio zahtjev u biti pita treba li članak 1. i članak 3. stavke 1. i 2. te stavak 3. točku (a) Direktive 2009/28, pri čemu se potonja točka tumači zajedno s člankom 2. drugim stavkom točkom (k) te direktive, tumačiti na način da im se protivi nacionalni propis kojim se predviđa ubiranje poreza koji se primjenom jedinstvene stopi plaća na proizvodnju električne energije i njezino uvođenje u elektroenergetsku mrežu, uključujući električnu energiju proizvedenu iz obnovljivih izvora, čiji cilj nije zaštita okoliša, već povećanje proračunskih prihoda.
- 62 Valja u tom pogledu podsjetiti na to da je predmet Direktive 2009/28, kako to proizlazi iz njezina članka 1., utvrđivanje zajedničkog okvira za promicanje energije iz obnovljivih izvora određivanjem, među ostalim, obveznih nacionalnih ciljeva za ukupan udio energije iz obnovljivih izvora u konačnoj bruto potrošnji energije.
- 63 Tako su, u skladu s člankom 3. stavkom 1. te direktive, države članice dužne osigurati da je udio energije iz obnovljivih izvora u njihovoj konačnoj bruto potrošnji energije u 2020. barem jednak njihovu nacionalnom općem cilju, kako je utvrđen u Prilogu I. dijelu A te direktive, koji mora biti u skladu s ciljem dostizanja najmanje 20 % udjela energije iz obnovljivih izvora u konačnoj bruto potrošnji energije u Uniji.
- 64 Usto, u skladu s člankom 3. stavkom 2. Direktive 2009/28, države članice moraju uvesti učinkovite mjere kako bi osigurale da njihov udio energije iz obnovljivih izvora bude barem jednak udjelu navedenom u „okvirnim smjernicama” iz Priloga I. dijela B toj direktivi.
- 65 Radi postizanja tih ciljeva države članice mogu, u skladu s člankom 3. stavkom 3. točkom (a) Direktive 2009/28, primijeniti programe potpore u smislu njezina članka 2. drugog stavka točke (k) i, prema tome, dodijeliti investicijsku pomoć, oslobođanje od poreza ili njegovo smanjenje, povrat poreza ili programe potpore koji obvezuju na uporabu obnovljive energije.

- 66 Sud koji je uputio zahtjev smatra da IVPEE može imati učinak odvraćanja od proizvodnje električne energije iz obnovljivih izvora jer pogoda sve nacionalne proizvođače i izračunava se bez uzimanja u obzir troškova proizvodnje.
- 67 U tom pogledu valja istaknuti da nijedna odredba Direktive 2009/28 spomenuta u točkama 62. do 65. ove presude ne zabranjuje državama članicama uvođenje poreza, kao što je IVPEE, koji tereti proizvodnju električne energije i njezino uvođenje u mrežu, uključujući kada je ta električna energija proizvedena iz obnovljivih izvora energije (vidjeti po analogiji presudu od 20. rujna 2017., Elecdey Carcelen i dr., C-215/16, C-216/16, C-220/16 i C-221/16, EU:C:2017:705, t. 30.).
- 68 Naime, kako to proizlazi iz samog teksta članka 3. stavka 3. Direktive 2009/28 i osobito iz izraza „mogu”, države članice nikako nisu, kako bi promicale korištenje energije iz obnovljivih izvora, obvezne donijeti programe potpore ni, *a fortiori*, ako ih odluče donijeti, koncipirati ih u obliku oslobođanja ili smanjenja od poreza. One tako raspolažu marginom prosudbe u pogledu mjera koje smatraju primjerenima za postizanje obveznih nacionalnih općih ciljeva utvrđenih u članku 3. stavcima 1. i 2. te direktive, u vezi s njezinim Prilogom I. (vidjeti u tom smislu presude od 20. rujna 2017., Elecdey Carcelen i dr., C-215/16, C-216/16, C-220/16 i C-221/16, EU:C:2017:705, t. 31. i 32. te od 11. srpnja 2019., Agreenergy i Fusignano Due, C-180/18, C-286/18 i C-287/18, EU:C:2019:605, t. 27.).
- 69 Prema tome, mogućnost država članica, predviđena člankom 3. stavkom 3. Direktive 2009/28, da donesu programe potpore namijenjene promicanju uporabe energije iz obnovljivih izvora, ovisno o slučaju, u obliku oslobođenja od poreza ili njegova smanjenja ni na koji način ne implicira da bi one bile sprječene oporezivati poduzetnike koji razvijaju takve izvore energije (presuda od 20. rujna 2017., Elecdey Carcelen i dr., C-215/16, C-216/16, C-220/16 i C-221/16, EU:C:2017:705, t. 33.).
- 70 Stoga na drugo i treće pitanje valja odgovoriti tako da članak 1. i članak 3. stavke 1. i 2. te stavak 3. točku (a) Direktive 2009/28, pri čemu se potonja točka tumači zajedno s člankom 2. drugim stavkom točkom (k) te direktive, treba tumačiti na način da im se ne protivi nacionalni propis kojim se predviđa ubiranje poreza koji se primjenom jedinstvene stope plaća na proizvodnju električne energije i njezino uvođenje u elektroenergetsku mrežu, uključujući električnu energiju proizvedenu iz obnovljivih izvora, čiji cilj nije zaštita okoliša, nego povećanje proračunskih prihoda.

Četvrto pitanje

- 71 Svojim četvrtim pitanjem sud koji je uputio zahtjev u biti pita treba li članak 107. stavak 1. UFEU-a i članke 32. do 34. Direktive 2009/72 tumačiti na način da im se protivi nacionalni propis kojim se predviđa ubiranje poreza koji se odnosi na proizvodnju električne energije i njezino uvođenje u elektroenergetsку mrežu na području države članice u slučaju kada taj porez nije primjenjiv na uvođenje u tu mrežu električne energije proizvedene u drugim državama članicama.
- 72 Sud koji je uputio zahtjev u tom pogledu navodi da IVPEE stavlja u povoljniji položaj proizvođače električne energije sa sjedištem u drugim državama članicama jer pogoda samo nacionalne proizvođače i zaključuje da postoji narušavanje tržišnog natjecanja, protivno članku 107. stavku 1. UFEU-a.
- 73 Budući da iz odgovora na prvo pitanje proizlazi da IVPEE čini izravni porez koji se odnosi na djelatnost proizvodnje električne energije i njezina uvođenja u elektroenergetsku mrežu, valja podsjetiti na to da, iako izravno oporezivanje ulazi u nadležnost država članica, one ga ipak moraju izvršavati uz poštovanje prava Unije (presuda od 22. prosinca 2010., Tankreederei I, C-287/10, EU:C:2010:827, t. 14.).

- 74 U tom pogledu, kad je riječ, kao prvo, o članku 107. stavku 1. UFEU-a, iz ustaljene sudske prakse Suda proizlazi da porezi ne ulaze u područje primjene odredbi UFEU-a koje se odnose na državne potpore, osim ako predstavljaju način financiranja mjere potpore i tako čine njezin sastavni dio (presuda od 20. rujna 2018., Carrefour Hypermarchés i dr., C-510/16, EU:C:2018:751, t. 14. i navedena sudska praksa).
- 75 Međutim, u ovom slučaju iz spisa kojim Sud raspolaže ne proizlazi da prihodi od IVPEE-a čine način financiranja mjere državne potpore u smislu te sudske prakse. Iz toga slijedi da se ne može smatrati da je taj porez obuhvaćen područjem primjene odredbi UFEU-a u području državnih potpora.
- 76 Kao drugo, što se tiče Direktive 2009/72, valja utvrditi da se članci 32. do 34. te direktive odnose na opće načelo nediskriminacije u području unutarnjeg tržišta električne energije uređivanjem pristupa trećih strana mreži na objektivan i nediskriminirajući način.
- 77 U ovom slučaju sud koji je uputio zahtjev navodi da propisi o IVPEE-u omogućuju pozitivnu diskriminaciju nerezidentnih proizvođača električne energije na štetu španjolskih proizvođača, uz narušavanje unutarnjeg tržišta električne energije i pristupa mreži.
- 78 Međutim, u tom je pogledu dovoljno istaknuti da se, s obzirom na to da Direktiva 2009/72 nije mjera koja se odnosi na usklađivanje poreznih odredaba država članica, načelo nediskriminacije iz članaka 32. do 34. te direktive ne primjenjuje na nacionalni propis kojim se uvodi porez koji se odnosi na proizvodnju električne energije i njezino uvođenje u elektroenergetsku mrežu na području države članice (vidjeti po analogiji presudu od 7. studenoga 2019., UNESA i dr., C-80/18 do C-83/18, EU:C:2019:934, t. 51.).
- 79 S obzirom na ta razmatranja, na četvrto pitanje valja odgovoriti tako da članak 107. stavak 1. UFEU-a i članke 32. do 34. Direktive 2009/72 treba tumačiti na način da im se ne protivi nacionalni propis kojim se predviđa ubiranje nacionalnog poreza koji se odnosi na proizvodnju električne energije i njezino uvođenje u elektroenergetsku mrežu na području države članice u slučaju kada taj porez nije primjenjiv na uvođenje u tu mrežu električne energije proizvedene u drugim državama članicama.

Troškovi

- 80 Budući da ovaj postupak ima značaj prethodnog pitanja za stranke glavnog postupka pred sudom koji je uputio zahtjev, na tom je sudu da odluči o troškovima postupka. Troškovi podnošenja očitovanja Sudu, koji nisu troškovi spomenutih stranaka, ne nadoknađuju se.

Slijedom navedenog, Sud (deseto vijeće) odlučuje:

- Članak 1. stavak 2. Direktive Vijeća 2008/118/EZ od 16. prosinca 2008. o općim aranžmanima za trošarine i o stavljanju izvan snage Direktive 92/12/EEZ treba tumačiti na način da mu se ne protivi nacionalni propis kojim se predviđa ubiranje poreza koji se odnosi na proizvodnju električne energije i njezino uvođenje u nacionalnu elektroenergetsku mrežu i čija se porezna osnovica sastoji od ukupnog iznosa prihoda poreznog obveznika od obavljanja tih djelatnosti, bez uzimanja u obzir količine električne energije koja je stvarno proizvedena i uvedena u tu mrežu.**
- Članak 1. i članak 3. stavke 1. i 2. kao i stavak 3. točku (a) Direktive 2009/28/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 23. travnja 2009. o promicanju uporabe energije iz obnovljivih izvora te o izmjeni i kasnjem stavljanju izvan snage direktiva 2001/77/EZ i 2003/30/EZ, pri čemu se potonja točka tumači zajedno s člankom 2. drugim stavkom točkom (k) te direktive, treba tumačiti na način da im se ne protivi nacionalni propis kojim se predviđa ubiranje poreza**

koji se primjenom jedinstvene stope plaća na proizvodnju električne energije i njezino uvođenje u elektroenergetsku mrežu, uključujući električnu energiju proizvedenu iz obnovljivih izvora, čiji cilj nije zaštita okoliša, nego povećanje proračunskih prihoda.

3. Članak 107. stavak 1. UFEU-a i članke 32. do 34. Direktive 2009/72/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 13. srpnja 2009. o zajedničkim pravilima za unutarnje tržište električne energije i stavljanju izvan snage Direktive 2003/54/EZ treba tumačiti na način da im se ne protivi nacionalni propis kojim se predviđa ubiranje nacionalnog poreza koji se odnosi na proizvodnju električne energije i njezino uvođenje u elektroenergetsku mrežu na području države članice u slučaju kada taj porez nije primjenjiv na uvođenje u tu mrežu električne energije proizvedene u drugim državama članicama.

Potpisi